

Czym jest rolnictwo ekologiczne?

- Wprowadzenie
- Film
- Interaktywne ćwiczenia multimedialne
- Podsumowanie
- Słowniczek
- Dla nauczyciela

Wprowadzenie

W ostatnich dekadach polska wieś doświadczyła intensywnych przemian społecznych i ekonomicznych. Na przestrzeni lat diametralnym zmianom uległy przede wszystkim wielkość gospodarstw i specjalizacja produkcji. Jednym ze skutków tych przemian stało się zwiększenie liczby gospodarstw opartych na produkcji ekologicznej. Mając na uwadze obecne trendy żywieniowe, wydaje się to trafną zmianą. Jednak, czy wzrastająca świadomość żywieniowa Polaków wystarczy, by rolnictwo ekologiczne rozwijało się w Polsce? Na czym polega i jakie szanse na rozwój przewiduje się dla tej wciąż innowacyjnej gałęzi rolnictwa? Aby poznać odpowiedź na te pytania, obejrzyj film.

Już wiesz

Przed zapoznaniem się z e-materiałem należy umieć:

- charakteryzować polską gospodarkę, w tym rolnictwo;
- charakteryzować położenie fizyczno-geograficzne Polski.

Nauczysz się

- analizować wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w rolnictwie Polski;
- przedstawiać cechy systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce;
- charakteryzować wymagania, które muszą spełniać gospodarstwa ekologiczne;
- wyjaśniać cele certyfikacji i nadzoru żywności produkowanej w ramach systemu rolnictwa ekologicznego;
- charakteryzować perspektywy rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce.

Film

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DYme56gcX>

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY-SA 3.0.

Interaktywne ćwiczenia multimedialne

Ćwiczenie 1

Zaznacz właściwe odpowiedzi.

Na rozwój polskiej wsi w ciągu ostatnich 30 lat największy wpływ miały:

- przemiany społeczno-gospodarcze, które nastąpiły po roku 1989
- upowszechniający się zdrowy styl życia
- ogromne bezrobocie w innych sektorach gospodarki krajowej
- dopłaty, które otrzymują rolnicy dzięki członkostwu w Unii Europejskiej

Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D1FAe7Gkl>

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Podsumowanie

Podsumowanie

1. Średnia wielkość gospodarstw w Polsce wynosi około 10,6 ha.
2. Produktywność polskich gospodarstw rolnych jest niska w porównaniu z innymi państwami Europy Zachodniej
3. 97% produkcji rolnej w Polsce wytwarzają prywatne gospodarstwa rolne o niewielkiej powierzchni.
4. Rolnictwo ekologiczne to metoda gospodarowania polegająca na prowadzeniu produkcji rolnej w oparciu o naturalne środki i płodozmian.
5. Gospodarstwa ekologiczne muszą działać według ściśle określonych zasad zarówno pod względem uprawy roślin, jak i chowu zwierząt.
6. Najwięcej gospodarstw ekologicznych w Polsce znajduje się w województwach warmińsko- mazurskim, zachodniopomorskim i podlaskim.

Ćwiczenie 1

Zaznacz, czy podane zdania są prawdziwe, czy fałszywe.

	Prawda	Fałsz
W porównaniu z krajami Europy Zachodniej w Polsce duży procent stanowią gospodarstwa o małej powierzchni.	☐	☐
Rolnictwo ekologiczne to sposób gospodarowania, polegający na prowadzeniu produkcji rolnej wyłącznie w oparciu o naturalne środki i płodozmian.	☐	☐
W ostatnich latach liczba gospodarstw ekologicznych w Polsce systematycznie spada.	☐	☐

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Słowniczek

AgroBio Test

organizacja certyfikująca produkty rolnictwa ekologicznego według międzynarodowych wymogów.

Ekoland

stowarzyszenie producentów żywności metodami ekologicznymi.

genetycznie zmodyfikowana żywność

żywność, która powstała z genetycznie zmodyfikowanych organizmów.

genetycznie zmodyfikowany organizm (GMO)

organizm, którego materiał genetyczny nie powstał w naturalny sposób; materiał genetyczny został zmieniony w sposób niezachodzący w warunkach naturalnych na skutek krzyżowania lub naturalnej rekombinacji.

rolnictwo biodynamiczne

rodzaj rolnictwa, w którym stosowane są jedynie środki naturalnego pochodzenia; czas siewów i sadzenia ustalany jest na podstawie kalendarza biodynamicznego, który uwzględnia rytmy astronomiczne.

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJKARS)

państwowa inspekcja, której misją jest nadzór nad jakością handlową importowanych oraz eksportowanych artykułów rolno- spożywczych, ich ocena i wydawanie świadectw w zakresie jakości, powiadamianie o decyzjach dotyczących ewentualnych niebezpiecznych właściwości artykułów, kontrola artykułów objętych odrębnymi przepisami o szczególnym charakterze; zadaniem inspekcji jest również sprawowanie kontroli nad składowaniem i transportem artykułów rolno-spożywczych.

Inspekcja Weterynaryjna

instytucja kontrolno-nadzorcza powołana przez państwo; jej zadania to zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, przeprowadzanie kontroli weterynaryjnej w handlu i przewozie zwierząt oraz nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego.

podatek rolny

podatek, któremu podlegają grunty sklasyfikowane jako użytki rolne lub grunty zadrzewione i zakrzewione; podatkiem rolnym nie są objęte grunty zajęte na prowadzenie działalności innej niż rolnicza.

produktywność

stosunek efektywności produkcji do nakładu pracy.

rolnictwo ekologiczne

sposób gospodarowania polegający na prowadzeniu produkcji rolnej wyłącznie w oparciu o naturalne środki i płodozmian; zwierzęta z takich gospodarstw są karmione naturalną paszą i chowane na naturalnej ściółce; głównym celem tego typu działalności jest produkcja zdrowej żywności.

rolnictwo tradycyjne

rolnictwo ukierunkowane głównie na zaspokojenie potrzeb rolników i ich rodzin; jedynie niewielkie nadwyżki są sprzedawane na polskich rynkach.

Wspólna Polityka Rolna

zbiór wszystkich przedsięwzięć dotyczących sektora rolnego, które podejmowane są przez Unię Europejską w celu wypełnienia postanowień traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Dla nauczyciela

Scenariusz

Autor

Learnetic SA

Temat zajęć

Czym jest rolnictwo ekologiczne?

Grupa docelowa

szkoła ponadpodstawowa, zakres podstawowy, klasa 3

Ogólny cel kształcenia

Zapoznanie ze specyfiką rolnictwa ekologicznego i analiza perspektyw jego rozwoju w Polsce.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,
- 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
- 5) umiejętność uczenia się,
- 7) inicjatywność i przedsiębiorczość.

Cele (szczegółowe) operacyjne

Uczeń:

1. analizuje wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w rolnictwie Polski;
2. przedstawia cechy systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce;
3. analizuje wymagania, które muszą spełniać gospodarstwa ekologiczne;

4. wyjaśnia cele certyfikacji i nadzoru żywności produkowanej w ramach systemu rolnictwa ekologicznego;
5. charakteryzuje perspektywy rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce;
6. uczestniczy w dyskusji i uzasadnia swoje stanowisko w oparciu o posiadaną wiedzę.

Metody kształcenia

1. metoda oglądowa: pokaz filmu
2. metoda programowana: praca z użyciem programów komputerowych lub zasobów sieci internetowej
3. metoda aktywizująca: gra dialogowa

Formy organizacji pracy:

1. indywidualna
2. zbiorowa

Czynności do wykonania przed lekcją

W ramach przygotowania się do lekcji uczniowie oglądają w domu film *Czym jest rolnictwo ekologiczne?* oraz rozwiązują powiązane z filmem zadania interaktywne.

Do przeprowadzenia zajęć w klasie należy przygotować dla zespołów zestawy tekstów źródłowych i wyciętych kartoników z tezami, znajdujących się w załączniku. W trakcie przygotowania do dyskusji uczniowie powinni mieć możliwość odtworzenia filmu i korzystania z zasobów Internetu.

Przebieg lekcji

Faza wprowadzająca

Czynności organizacyjne. Nauczyciel podaje temat lekcji.

Nawiązując do obejrzanego uprzednio przez uczniów filmu *Czym jest rolnictwo ekologiczne?* informuje uczniów, że w trakcie lekcji będą zastanawiać się nad perspektywami rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce.

Faza realizacyjna

Nauczyciel dzieli uczniów na zespoły (np. sześciuosobowe) i rozdaje materiały do gry dialogowej (załącznik).

Uczniowie w zespołach uzgadniają stanowiska poprzez dyskusję – szeregują tezy od tych, z którymi zgadzają się najbardziej do tych, z którymi zgadzają się najmniej. Następnie ustalają argumenty, którymi zamierzają poprzeć swoje stanowisko na forum klasy.

Przedstawiciele zespołów przedstawiają przed resztą uczniów stanowisko zespołów odnośnie tezy, z którymi zespoły zgadzają się najbardziej i najmniej, uzasadniając wybór odpowiednimi argumentami.

Gra dialogowa może być rozszerzona o konieczność podjęcia przez uczniów jednoznacznej decyzji, czy ponoszenie nakładów finansowych przez państwo na wspieranie rolnictwa ekologicznego jest zasadne (można grę oprzeć o fikcyjną fabułę, w której uczniowie reprezentują instytucje przydzielające fundusze na ten cel)

Nauczyciel moderuje dyskusję, na koniec ją podsumowuje. Może też przedstawić klasie swój wybór i go uzasadnić.

Faza podsumowująca

Nauczyciel rozdaje uczniom kartki ze zdaniem do uzupełnienia:

Najciekawsza informacja, jaką usłyszałem lub przeczytałem w trakcie lekcji, to:

.....

W trakcie dyskusji najbardziej zaskoczyło mnie to, że

Najtrudniejsze było dla mnie

Następnie prosi wybranych (wskazanych losowo lub chętnych uczniów) o głośne odczytanie swoich wpisów.

Praca domowa

Nauczyciel prosi o napisanie wypowiedzi (o objętości około 1 strony) na temat *Jak sobie wyobrażam moje własne gospodarstwo ekologiczne?*

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Metryczka

Tytuł

Czym jest rolnictwo ekologiczne?

Temat lekcji z e-podręcznika, do którego e-materiał się odnosi

3.1. Czynniki rozwoju rolnictwa Polski

1. Użytki rolne
2. Przyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce
3. Pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa
4. Rolnictwo ekologiczne

Przedmiot

Geografia

Etap edukacyjny

szkoła ponadpodstawowa, zakres podstawowy, klasa 3

Nowa podstawa programowa

Poziom podstawowy.

XV. Społeczeństwo i gospodarka Polski: rozmieszczenie ludności i struktura demograficzna, saldo migracji, struktura zatrudnienia i bezrobocie, urbanizacja i sieć osadnicza, warunki rozwoju rolnictwa, restrukturyzacja przemysłu, sieć transportowa, atrakcyjność turystyczna.

Uczeń:

- 7) wskazuje obszary o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju rolnictwa oraz analizuje wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w rolnictwie Polski;
- 8) przedstawia cechy systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce oraz wyjaśnia cele certyfikacji i nadzoru żywności produkowanej w ramach tego systemu;
- 9) rozpoznaje oznakowanie żywności ekologicznej oraz rozumie potrzebę zapoznania się z opisem pochodzenia i składem nabywanych produktów spożywczych.

Kompetencje kluczowe

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,
- 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,

5) umiejętność uczenia się,

7) inicjatywność i przedsiębiorczość.

Cele edukacyjne zgodne z etapem kształcenia

Po zapoznaniu się z e-materiałem uczeń powinien:

1. analizować wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na możliwości przemian strukturalnych w polskim rolnictwie;
2. przedstawiać cechy systemu rolnictwa ekologicznego w Polsce;
3. charakteryzować wymagania, które muszą spełniać gospodarstwa ekologiczne;
4. wyjaśniać cele certyfikacji i nadzoru żywności produkowanej w ramach systemu rolnictwa ekologicznego;
5. charakteryzować perspektywy rozwoju rolnictwa ekologicznego w Polsce;
6. rozpoznawać oznakowanie żywności ekologicznej oraz rozumieć potrzebę zapoznania się z opisem pochodzenia i składem nabywanych produktów spożywczych.

Powiązanie z e-podręcznikiem

<https://www.epodreczniki.pl/reader/c/140282/v/27/t/student-canon/m/i1dUASK5dL>